

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2018–2019 навчальний рік
8 клас

1. Охарактеризуйте норми Литовських статутів, в контексті втілення в них ідеї рівності вільних людей перед законом, особистої недоторканності, юридичного захисту прав вільної («шляхетної») особи, особистої відповідальності перед законом.

Кількість балів – 20.

2. У червні 2005 року, під час офіційного візиту до Франції, президента України В.А. Ющенко був відкритий пам'ятник Анні Ярославні.

Охарактеризуйте вклад в історію княжни Анни Ярославни. Яких ще жінок з історії середньовічної України Ви запропонували б для відзначення і чому?

Кількість балів – 10.

3. Політична роздробленість – це характерна ознака середньовічних держав Європи, а подолання роздробленості – це наступний етап в історії європейських держав. Вільгельм Завойовник, Володимир Мономах, Людовік IX Святий, Філіп IV Красивий та інші монархи – персонажі даного процесу. Чи правильним буде стверджувати, що політична роздробленість є закономірним явищем для середньовічних європейських держав? Чим відрізнялась роздробленість Русі у другій половині XI – першій половині XIII ст. від подібної роздробленості у Франції?

Кількість балів – 20.

4. Складіть поширений план оповідання «Дмитро Вишневецький».

Кількість балів – 10.

5. Напишіть історичне есе на тему «Правила і переконання (звичаї, юридичні норми, фразеологізми тощо), а також елементи побутової культури (будівлі, меблі, одяг, їжа), запозичені українцями в давніх греків і римлян».

Кількість балів – 20.

6. Визначте тенденції економічного розвитку європейських країн та України у XV – XVI ст. Зазначте спільні й відмінні риси.

Кількість балів – 20.

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д.Ушинського
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2018–2019 навчальний рік
9 клас

1. Уявіть себе членом Київського братства початку XVII ст. Що б ви могли розповісти про його заснування, напрямки діяльності та його вплив на суспільно-політичні відносини на українських землях?

Кількість балів – 20.

2. В історичній традиції побутує звичка давати прізвиська відомим діячам минулого. Ті прізвиська в деяких випадках замінили справжні прізвища, а в інших – стали образними, асоціативними характеристиками історичних постатей. Прочитайте імена та/або прізвища відомих особистостей всесвітньої та вітчизняної історії. Вкажіть їх прізвиська та коротко (у межах 1 речення) поясніть походження кожного: Олег (845–912); Сулейман (1495–1566); Річард I (1157–1199); Іван IV (1530–1584); Жан Кальвін (1509–1564).

Кількість балів – 15.

3. Розкрийте значення понять: «суфражизм», «громадянське рівноправ'я», «націоналізм», «індустріальне суспільство», «фемінізм».

Кількість балів – 10.

4. Напишіть листа від імені Маркіяна Шашкевича своєму сучаснику, реальній історичній особі. У листі необхідно: а) дати характеристику історичної епохи, коли жили відправник листа та його адресат; 2) описати конкретну історичну подію, учасником якої був М. Шашкевич (вказуючи дати, прізвища, географічні назви та інший фактичний матеріал); 3) сформулювати питання до одержувача листа, що безпосередньо стосуються історичних подій, учасником чи очевидцем яких він міг бути.

Кількість балів – 15.

5. Визначте спільні та відмінні ознаки Французької революції та подій, що призвели до утворення США.

Кількість балів – 20.

6. Укладіть порівняльну таблицю «Україна в програмних документах українського, польського і російського національних/визвольних рухів наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.». Критерії порівняння оберіть самостійно.

Кількість балів – 20.

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д.Ушинського
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2018–2019 навчальний рік
10 клас

1. Прочитайте уривок з документа: «7 червня майже без набоїв, самими багнетами українці атакували дивізії Галлера... Загарбники покотилися геть, їх переслідували, захоплювали полонених...» та визначте про яку історичну подію йдеться, Вкажіть причини, передумови та історичне значення даної події.

Кількість балів – 10.

2. Складіть тези доповіді на тему: «Довге» XIX століття: основні ідеї, здобутки, виклики».

Кількість балів – 15.

3. Напишіть історичне есе на тему: «Велика війна» 1914–1918 років: збіг обставин чи вияв кризи європейської цивілізації?» (до 200 слів)

Кількість балів – 20.

4. Укладіть порівняльну таблицю «Ідеї автономії та самостійності в програмах українських політичних партій Наддніпрянщини/Галичини в кінці 19 на початку 20 століть». Критерії порівняння оберіть самостійно.

Кількість балів – 20.

5. Проаналізувавши зміст «гетьманських (договірних) статей» 17 століття, визначте на цій основі устрій української гетьманської держави, порядок її взаємин з Московською державою, Річчю Посполитою. Якою мірою ці документи гарантували права і вольності козацтва, суверенітет Козацької держави?

Кількість балів – 20.

6. Період Високого Відродження та Реформації став початком кардинальних змін у суспільстві. Яким ви вбачаєте у цей період погляд на людину очима католика, православного, протестанта. Обґрунтуйте свою відповідь взявши за основу вислів Марка Тулія Цицерона «Кожна людина – відбиття свого внутрішнього світу. Як людина мислить, такою вона і є.»

Кількість балів – 15.

**Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені К.Д. Ушинського
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2018–2019 навчальний рік
11 клас**

1. Що спонукало поляків до збройних повстань проти Російської імперії у кожному поколінні, починаючи з XVIII ст.? Свою відповідь обґрунтуйте конкретними історичними фактами.

Кількість балів – 15.

2. Європейські революції 1848–1849 рр. називають «Весною народів». Наскільки справедливим, на Вашу думку, є це твердження для західноукраїнських земель, що входили на той час до складу Австрійської імперії? Напишіть з цієї теми коротке історичне есе.

Кількість балів – 15.

3. 12 лютого 1918 року в Харкові більшовиками було проголошено Донецько-Криворізьку республіку. З яким наміром її створювали? Яку роль у цій події відіграв радянський уряд Росії, очолюваний Леніним? Як слід оцінювати тодішній більшовицький сепаратизм з позицій сьогодення? Зробіть короткий історико-політологічний аналіз.

Кількість балів – 20.

4. Впізнайте історичних діячів за описом і дайте відповідь на запропоноване питання. Обидва були генералами російської царської армії, обидва повернулися під час революції 1917 р. на службу батьківщині. Один походив з гетьманського роду, а другий з роду фінських баронів. Чому першому не вдалося зробити те, що зробив другий – забезпечити незалежність існування рідної держави?

Кількість балів – 20.

5. Складіть тези доповіді «Світові війни XX століття: спільне та відмінне».

Кількість балів – 20.

6. До перших десяти «Великих українців» (телепроект 2007-2008 рр.) була включена Леся Українка. Як Ви вважаєте, що спонукало українців віддати за неї голоси? Який її внесок в українську та європейську історії?

Кількість балів – 10.